

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.3.2019
COM(2019) 131 final

2019/0073 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat ve Správním výboru Úmluvy TIR
k návrhu na změnu Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů
TIR**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat ve Správním výboru zřízeném podle Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR¹ (dále jen „Úmluva TIR“) v souvislosti s plánovaným přijetím změn týkajících se sdružení TIR a celních úřadů zapojených do operací TIR.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Celní úmluva o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR

Účelem Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR ze dne 14. listopadu 1975 („Úmluva TIR“) je usnadnit mezinárodní přepravu zboží z celních úřadů odeslání do celních úřadů určení a přes tolik zemí, kolik je potřeba. Úmluva TIR vstoupila v platnost v roce 1978. K lednu 2019 podepsalo úmluvu 76 smluvních stran, včetně 75 států a Evropské unie. Evropská unie je smluvní stranou Úmluvy TIR² od 20. června 1983. Smluvními stranami úmluvy jsou všechny členské státy EU.

2.2. Správní výbor

Správní výbor jedná v rámci Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR. Jeho úlohou je zvažovat a přijímat změny Úmluvy TIR. O návrzích se hlasuje a každý stát, který je smluvní stranou a je zastoupen na zasedání Správního výboru, má jeden hlas. Výlučnou pravomoc v oblasti cel, která se řídí Úmluvou TIR, má Unie. Jakožto mezinárodní organizace však nemá hlasovací práva. Ta mají všechny členské státy EU.

Změny Úmluvy TIR jsou přijímány dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících stran. Výbor je usnášeníschopný, pokud je přítomna nejméně jedna třetina států, jež jsou stranami úmluvy.

2.3. Zamýšlený akt Správního výboru

V roce 2019 se Správní výbor sejde v těchto termínech: 7. února a 17. října. Na jednom ze svých zasedání nebo na mimořádném zasedání přijme Správní výbor rozhodnutí o přijetí pozměňovacích návrhů k Celní úmluvě o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR (dále jen „zamýšlený akt“).

Účelem zamýšleného aktu je: i) objasnit, které orgány mohou sdružením povolit, aby vystupovala jako ručitel; ii) zvýšit počet celních úřadů odeslání a/nebo určení, které se mohou zapojit do přepravy TIR, a iii) požádat o zveřejnění informací o omezeních počtu dostupných celních úřadů odeslání a/nebo určení, které se mohou zapojit do operací TIR.

Zamýšlený akt se stane pro smluvní strany závazným v souladu s články 59 a 60 Úmluvy TIR. Článek 59 se týká změn hlavního textu Úmluvy TIR a stanoví: „S výhradou ustanovení článku 60 každý pozměňovací návrh oznámený podle ustanovení předchozího odstavce vstoupí v platnost pro všechny smluvní strany tři měsíce po uplynutí dvanácti měsíců ode dne, kdy oznámení bylo učiněno, jestliže během této doby žádný stát, který je smluvní stranou, neoznámil generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, že proti podanému pozměňovacímu návrhu vznáší námitku. Jestliže proti podanému pozměňovacímu návrhu

¹ Zkratka TIR znamená „Transports Internationaux Routiers“ neboli mezinárodní silniční doprava.

² Nařízení Rady (EHS) č. 2112/78 ze dne 25. července 1978 o uzavření Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR (Úmluva TIR) ze dne 14. listopadu 1975, Ženeva (Úř. věst. L 252, 14.9.1978, s. 1).

byla podle ustanovení odstavce 3 tohoto článku oznámena námitka, považuje se pozměňovací návrh za nepřijatý a nemá žádný účinek.“

Článek 60 se týká změn příloh Úmluvy TIR a stanoví: „Každý podaný pozměňovací návrh k přílohám 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10, který byl posouzen podle ustanovení odstavců 1 a 2 článku 59, vstoupí v platnost dnem, který stanoví Správní výbor při jeho přijetí, jestliže k dřívějšímu dni, který Správní výbor zároveň stanoví, pětina států nebo pět států, které jsou smluvními stranami, podle toho, který počet je menší, neoznámí generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, že proti pozměňovacímu návrhu vznášejí námitky. Dny uvedené v tomto odstavci stanoví Správní výbor dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů.“

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT JMÉNEM UNIE ZAUJAT

Unie sdílí cíle pozměňovacích návrhů Úmluvy TIR a jejich vysvětlivek. Unie zejména podporuje objasnění toho, které orgány jsou příslušné k povolení záručních sdružení, zvýšení počtu celních úřadů zapojených do operace TIR a požadavek zveřejňovat informace o omezeních počtu dostupných celních úřadů odeslání a/nebo určení, které se mohou do operací TIR zapojit.

Konkrétněji návrh na změnu čl. 6 odst. 1 Úmluvy TIR, která má nahradit znění „Každá smluvní strana může“ zněním „Celní orgány nebo jiné příslušné orgány mohou“, vychází ze žádosti Ruské federace, jež odráží skutečnost, že vzhledem k rozdílným správním režimům, které u jednotlivých smluvních stran existují, nemusí orgánem příslušným pro udělení povolení záručnímu sdružení být vždy celní správa. Navrhované znění je kompromisním řešením, neboť několik smluvních stran, včetně Evropské unie, vyjádřilo obavy ohledně původního návrhu na úplné odstranění termínu „celní orgány“, a to v důsledku požadavků vnitrostátních nebo mezinárodních právních předpisů. Pozměňovací návrh by rozšířil oblast působnosti ustanovení, což by zajistilo nezbytnou flexibilitu.

Návrh na změnu článku 18 Úmluvy TIR, která má nahradit slovo „čtyři“ slovem „osm“ a doplnit nový pododstavec „Celní orgány mohou omezit maximální počet celních úřadů odeslání (nebo určení) na svém území na méně než sedm, nejméně však tři“, představuje zásadní změnu. Zdvojnásobením počtu celních úřadů, které mohou být zapojeny do operace TIR, by se posílila konkurenceschopnost systému TIR, což by významným způsobem usnadnilo rozvoj odvětví dopravy. Zároveň by na základě návrhu Ruské federace byla smluvním stranám ponechána možnost omezit počet celních úřadů na jejich území, aby se zabránilo možným rizikům pro státní rozpočet. Tento pozměňovací návrh by měl být zvážen společně s navrhovanou novou vysvětlivkou k článku 18.

Návrh nové vysvětlivky k článku 18 Úmluvy TIR vypracovala Výkonná rada TIR (pověřená Správním výborem). Jeho účelem je doplnit pozměňovací návrh článku 18, který umožňuje, aby smluvní strany měly na svém území menší počet celních úřadů odeslání a/nebo určení. Navrhovaná nová vysvětlivka stanoví, že pokud celní orgány smluvní strany omezí na svém území maximální počet celních úřadů odeslání (nebo určení), musí být tyto informace veřejně přístupné a musí být rovněž poskytnuty Výkonné radě TIR. Tento mechanismus by v případě takových omezení zabránil právním a logistickým obtížím pro odvětví dopravy.

Návrh na změnu vysvětlivky k čl. 6 odst. 2 Úmluvy TIR, která má nahradit slova „mohou celní orgány země schválit“ slovy „mohou celní orgány smluvní strany povolit“, má zlepšit soudržnost textu a je technické povahy.

Účelem pozměňovacího návrhu k příloze 9, části I, bodu 1 Úmluvy TIR, který by nahradil slova „smluvních stran“ slovy „celních orgánů nebo jiných příslušných orgánů smluvní

strany“, je rozšířit oblast působnosti ustanovení tak, aby byla zajištěna větší flexibilita vzhledem k různým správním režimům, které u jednotlivých smluvních stran existují. Podobně jako u pozměňovacího návrhu k čl. 6 odst. 1 uvedeného výše vychází tento pozměňovací návrh z návrhu Ruské federace. Návrh by tak rozšířil oblast působnosti ustanovení, což by zajistilo nezbytnou flexibilitu.

Konzultace o navrhovaných změnách proběhly s členskými státy v rámci skupiny celních odborníků na TIR (Koordinace Ženeva). Další konzultace se konaly během zasedání pracovní skupiny Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) pro celní otázky ovlivňující přepravu.

Vnitřní koordinace a společné diskuse s členskými státy v rámci skupiny celních odborníků na TIR jasně ukázaly, že s pozměňovacími návrhy všichni souhlasí.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.*“

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty s právními účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie.*“³

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Správní výbor je orgán zřízený dohodou, konkrétně Celní úmluvou o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR.

Akt, který má Správní výbor přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s články 59 a 60 Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec Úmluvy TIR.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v jehož souvislosti je postoj jménem Unie zaujat. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel, nebo má-li dvě složky, a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel nebo složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, věc C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 207 ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Vzhledem k tomu, že akt Správního výboru změní Celní úmluvu o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR a její přílohy, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat ve Správním výboru Úmluvy TIR k návrhu na změnu Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 207 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Celní úmluva o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR ze dne 14. listopadu 1975 (dále jen „Úmluva TIR“) byla jménem Evropského hospodářského společenství schválena rozhodnutím Rady (EHS) č. 2112/78⁴ a vstoupila ve Společenství v platnost dne 20. června 1983⁵.
- (2) Podle článků 59 a 60 Úmluvy TIR může Správní výbor přijmout změny dvouřetinovou většinou přítomných a hlasujících smluvních stran.
- (3) Správní výbor má během mimořádného zasedání v červnu 2019 přijmout několik změn Úmluvy TIR a jejích příloh.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být ve Správním výboru jménem Unie zaujat, neboť změny budou pro Unii závazné.
- (5) Za účelem zohlednění různých správních režimů, které u jednotlivých smluvních stran existují, je nezbytné rozšířit oblast působnosti subjektů podle článku 6 Úmluvy TIR, odpovídající vysvětlivku a přílohu 9 Úmluvy TIR, aby mohly i jiné orgány než ty celní povolovat sdružení, aby vystupovalo jako ručitel pro osoby používající režim TIR.
- (6) Aby se usnadnilo uplatňování Úmluvy TIR v logistickém řetězci a zlepšila konkurenceschopnost mezinárodní dopravy dotčené Úmluvou TIR, je nezbytné změnit článek 18 s cílem zvýšit počet celních úřadů, které se mohou podílet na operaci TIR. Současně je celním orgánům smluvní strany poskytnuta možnost omezit počet celních úřadů, které se mohou na jejím území na operaci TIR podílet, pokud o takových omezeních informují veřejnost a Výkonnou radu TIR,

⁴ Nařízení Rady (EHS) č. 2112/78 ze dne 25. července 1978 o uzavření Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetů TIR (Úmluva TIR) ze dne 14. listopadu 1975, Ženeva (Úř. věst. L 252, 14.9.1978, s. 1).

⁵ Úř. věst. L 31, 2.2.1983, s. 13.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na šedesátém devátém nebo sedmdesátém zasedání Správního výboru, vychází z návrhů změn připojených k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*